

Ministerie van Onderwijs Cultuur en
Wetenschap
Staatssecretaris mevrouw J.M. Bijsterveldt-
Vliegenthart
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Geachte mevrouw Van Bijsterveldt,

datum
22 maart 2010
onderwerp
Normering en beslisregels
t.b.v. differentiatie in oordelen
uw kenmerk
-
ons kenmerk
NVAO/20100815/JZ
bijlagen

Naar aanleiding van het debat in de Tweede Kamer over de wijziging van de accreditatiewetgeving heeft u de NVAO verzocht een nadere toelichting te geven op het voorstel meer differentiatie aan te brengen in de beoordelingsschaal die wordt gebruikt bij de accreditatie van opleidingen. Met deze brief voldoet de NVAO aan uw verzoek.

In het voorliggende wetsvoorstel wordt een opleiding niet alleen meer wel of niet geaccrediteerd. Opleidingen krijgen straks ook het predicaat 'onvoldoende', 'voldoende', 'goed', of 'excellent'. Het voorstel om te komen tot een meer gedifferentieerd oordeel is gebaseerd op de behoefte die in de samenleving bestaat beter onderscheid te kunnen maken in de kwaliteit van opleidingen. De afgelopen zes jaar werd door de NVAO op het niveau van de opleiding alleen een dichotoom oordeel uitgesproken.

Een belangrijk uitgangspunt van het voorliggende wetsvoorstel is dat het accreditatiestelsel ook gebruikt zou moeten worden om een bijdrage te leveren aan mogelijkheden de kwaliteit van opleidingen verder te verbeteren. Een gedifferentieerd oordeel kan daar een belangrijk instrument voor zijn. In het huidige accreditatiestelsel werd al wel van de beoordelende panels gevraagd om op elk onderdeel een oordeel uit te spreken op een vierpuntsschaal: 'onvoldoende – voldoende – goed – excellent'. In de praktijk blijken panels daar geen enkel probleem mee te hebben, zij het dat VBI's op eigen gezag een verschillende definitie hanteren voor de omschrijving van de kwalificatie 'goed'. De ene VBI beschouwt 'goed' als aanzienlijk meer dan basiskwaliteit, de andere omschrijft 'goed' als 'het panel heeft niets aan- of op te merken'. Daarom zijn verschillen ontstaan in de beoordelingen door VBI's op dit punt.

In het wetsvoorstel wordt de NVAO de mogelijkheid geboden een gedifferentieerd oordeel over de kwaliteit van een opleiding uit te spreken. Dat oordeel is een validatie van het oordeel van het panel. In het voorliggende stelsel wordt daarom van de panels een gemotiveerd en beargumenteerd oordeel gevraagd, niet alleen over de te beoordelen onderdelen, maar juist ook over het geheel van de opleiding. Dat oordeel wordt door de

pagina 2 van 3 NVAO getoetst op validiteit, waarbij uiteraard de consistentievraag een belangrijke is. Daarom is het goed op voorhand duidelijk te maken welke (minimale) omschrijving de NVAO in het kader zal opnemen.

Deze omschrijvingen moeten de panels voldoende houvast bieden bij de oordeelsvorming:

- onvoldoende: voldoet niet aan de (inter)nationaal gangbare basiskwaliteit van bachelor en master;
- voldoende: voldoet aan de basiskwaliteit van bachelor en master;
- goed: de kwaliteit van de opleiding steekt in aanzienlijke mate boven de gangbare basiskwaliteit van bachelor en master uit;
- excellent: de kwaliteit van deze opleiding steekt ver uit boven de gangbare basiskwaliteit en kan als een (inter)nationaal voorbeeld van "good practice" dienen.

Deze oordelen zullen in het accreditatiekader, dat wordt voorgehangen in de Tweede Kamer, nog verder worden uitgewerkt aan de hand van voorbeelden uit de praktijk van de huidige accreditatie. De bovenvermelde omschrijving is overigens in de praktijk van de pilots al wel goed werkbaar gebleken. De NVAO zal daarnaast in het kader beslisregels opnemen waarbij eenduidig vastgelegd wordt op welke manier scores op de aparte onderdelen van de beoordeling leiden tot een oordeel over de opleiding als geheel. De NVAO verwacht met deze aanpassingen tegemoet te kunnen komen aan de aarzelingen die de Tweede Kamer heeft bij de invoering van de vierpuntsschaal bij de beoordeling de kwaliteit van opleidingen.

Overigens is de NVAO in 2006 gestart met het, op verzoek van een instelling, toekennen van bijzondere kwaliteit aan opleidingen die op een onderdeel van het kader excellent scores. De NVAO stelt in dergelijke gevallen vast of de opleiding voor dat onderdeel overtuigend heeft aangetoond, bijvoorbeeld via een (internationale) vergelijking met een set relevante opleidingen, dat de kwaliteit van dit onderdeel ver uitstijgt boven de gangbare praktijk bij relevante andere opleidingen. Onder relevante opleidingen worden opleidingen verstaan die inhoudelijk of procesmatig relevant zijn voor het betreffende onderdeel. De eisen die aan een opleiding gesteld worden om bijzondere kwaliteit toegekend te krijgen zijn goed uitvoerbaar gebleken. Het oordeel excellent is de afgelopen drie jaar 10 keer toegekend aan een opleiding. Beroep en bezwaar tegen het al dan niet toekennen van bijzondere kwaliteit is ook onder de huidige wetgeving mogelijk, van deze mogelijkheid is tot nog toe geen gebruik gemaakt.

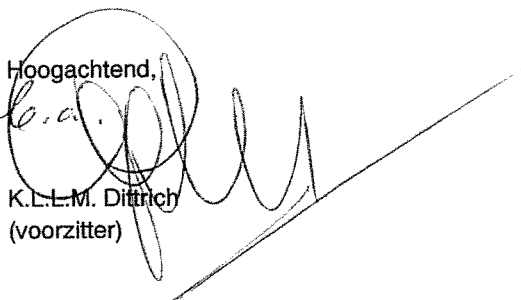
Het Nederlandse kwaliteitszorgstelsel kent daarnaast al een lange traditie van gedifferentieerde beoordelingen. Tijdens het bestaan van het visitatiestelsel werd geoordeeld op allerlei schalen, van een tienpuntsschaal (beoordeling universitaire opleidingen) tot een vijfpuntsschaal (beoordeling HBO-opleidingen). Deze oordelen werden toentertijd gebruikt om ranglijsten op te stellen, zoals bijvoorbeeld in de Keuzegids Hoger Onderwijs. Het oordeel over de kwaliteit van het wetenschappelijk onderzoek in Nederland komt op basis van een vijfpuntsschaal tot stand.

pagina 3 van 3 In Europa wordt in steeds meer landen gediscussieerd over de wenselijkheid gedifferentieerde oordelen uit te spreken. In die landen spelen dezelfde motieven een rol die ook in de Nederlandse discussie een doorslaggevende betekenis hebben: transparantie van verschillen in kwaliteit, stimulansen tot verbetering, informatie ten behoeve van studenten en ouders. Op die bewegingen neemt het thans voorliggende voorstel naar de mening van de NVAO een duidelijke positie in.

Hoogachtend,

K.L.L.M.

K.L.L.M. Dittich
(voorzitter)

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'K' followed by several loops and a long horizontal stroke extending to the right.